

[Morten Lange.]

skab stå åben, indtil vi fik set, hvorledes den vejledende folkeafstemning var foregået i Norge. Der kan ikke være nogen som helst anden mening i at fremsætte en udtalelse af den art, og jeg vil mene, at den kovending, som statsministeren og markedsministeren nu har foretaget, er i direkte strid med det, som blev gjort folketinget forholdsvist tydeligt og klart ved tiltrædelseserklæringen. Men det får være. Kan man skifte standpunkt én gang, kan man gøre det igen, og det kunne jo ske, at der kom et eller andet lykkeligt tidspunkt en af de sidste dage i september.

Jeg lagde i mit første indlæg en ganske væsentlig vægt på at få analyseret spørgsmålet om suverænitet. Jeg er blevet angrebet for, at det var en gammel sag, jeg havde taget op. Hr. Niels Helveg Petersen fastholdt, at højesteret sikkert vil acceptere, at der ikke er tale om nogen grundlovskrænkelse, og at vi derigennem har forholdt os sådan, som vi skulle. Det tvivler jeg ikke på. Højesteret har næsten altid i den slags sager været folketinget følgagtig, og det er måske og godt sådan. Men jeg vil dog sige, at det forudsætter, at folketinget arbejder omhyggeligt. Det forudsætter, at vi selv ganske omhyggeligt gransker, hvorledes forholdet er, i dette tilfælde med den nøjagtige definition af suverænitetsafståelsen.

Jeg fik så at vide, at dette er gjort helt klart i § 4 i det lovforslag, vi behandler, men man bliver selvfølgelig ikke meget klogere af det, for der er henvisning til en række traktater, som tilsammen vejer nogle kilo, men det får være. Der er mange ting at sige til denne henvisning. Det forekommer mig, at en lang række af henvisningerne, bl. a. til Romtraktatens paragraffer, ikke er nogen præcisering. Jeg skal nævne et enkelt eksempel fra undervisningsområdet; fra den højere undervisning, hvor man med hjemmel i spørgsmålet om etableringsret, som unægtelig er sådan temmelig fjernt hentet fra den højere undervisning, har fundet ud af, at man efter Romtraktatens ordlyd kan gribe ind i tilrettelæggelsen af den højere undervisning i bogstavelig talt alle dens detaljer, overordentlig detaljeret, næsten mere detaljeret, end folketinget ville vove at gøre det. Og dette tyder på, at spørgsmålet

om, hvor langt denne suverænitetsafgivelse går, er langt mere indviklet, end man måske har fået indtrykket af.

Vi får meget spændende debatter, hvis den ulykke skulle ske, at vi kommer ind i De europæiske Fællesskaber, netop ud fra det spørgsmål: er der nu dækning i Romtraktatens § x, y og z til, at denne sag kan gennemføres, eller er det ikke? Det er i hvert fald ikke blevet afklaret på forhånd. Det er yderligere blevet sat i tusmørke på grund af den politik, som socialdemokratiet og regeringen ganske konsekvent har ført, nemlig at man har været meget tilbageholdende over for en hvilken som helst integration, også over for en sådan integration, som i og for sig var dækket i Romtraktaten. Man har meget hårdt holdt på, at dette og hint endnu ikke var vedtaget, det kunne man til sin tid stemme om, og det ville Danmark modsætte sig, og dér havde man vetoretten. På den måde har man tilsløret, at en lang række af de ting, man nu siger, man vil sige nej til, er afgjort. Man har ladet som om, de var uden for det område, hvor vi afgav suverænitet, men de er i realiteten omfattet af suverænitetsafståelsen, og den anden regering, som har et andet syn på disse ting, kan med et ganske almindeligt flertal fremme dem i dette folketing på baggrund af sådanne vedtagelser, som måtte være sket i Bruxelles.

Det forekommer mig, at det er en helt klar tilsløring, for nu at bruge en sådan sammenblanding af to klare ord, markedsministeren har foretaget i hele sit oplæg, og det ville være ønskeligt, om den danske befolkning i klare og tydelige vendinger og ikke bare med henvisning til nogle tykke traktater kunne få en tydeliggørelse af, hvad det er for områder, vi afgiver suverænitet på. Og det kunne da være sjovt, om man så samtidig ville skrive, på hvilke områder det ikke er. Så kunne vi sammenligne listerne.

Markedsministeren har åbenbart ikke rigtig forstået min nuancering, hvad spørgsmålet om den økonomiske og monetære union angår. Jeg henviste til en række paragraffer, og jeg sagde i den forbindelse, at der findes apparater, som kan give os pålæg, som ganske vist for nærværende ikke er bindende, men som vil have sådan en kraft over for os,